

Stempiharski glas.

MESECA POPKOVCA VIII. ŠTEV. 1.

+++++

++

ČITATELJEM IN NEČITATELJEM.

Šment vas plentaj, nikoli niste zadovoljni!
Rad bi vam jih nekaj povedal, čeravno vam jih ne bom. S tem, da vam jih ne bom, bo že dosti povedano!
Kdor misli zameriti, naj napravi najprej svoje dolžnost in plača zamerno pristojbino.

In še to:

Razne pedagoge opozarjam, naj stvari ne gledajo skozi okajene naočnike. Mišljeno je vsestransko!
Kdor misli, da ni prizadet, naj bo prepričan, da je najbolji!

Meseca pomladnika VIII. - Urednik.

I. del.

Dober večer,

+++++

Č. Č.:

P O M L A D.

Spet bujno življenje kipeče radosti
čez vse se je zlilo
in hrupno objelo
ves svet.

O srce! ti mari nimmoje mladosti?
Čemu ne ljubilo,
v ljubezni kipelo
bi spet?!

Že tiho spomin noči mi prečutih
kot zarja vstaja,
k ljubezni prebuja
svetlo

in tisoč trenutkov - s cvetjem posutih-
pomladnega raja
mi zopet ponuja ljubo.

A ti, ki nekoč v večerih prelepih
si srečna drhtela
in zame živela, -
te ni...

Na tiho poljano znamenj presvetih
te usoda je vzela
in večne odela noči...

:::::

:::::

PREGOVORI IZ FJOK-ŠČU-ČAJSKE VASI.

Ben-Dan:

Ko človek umrje, je najbolje, da ostane mrtev; če se pa rodi, je najbolje, da umrje.

Če se hočeš koga odkrižati, posodi mu sto lir.

in srce, ki sveto je ti bilo,
se drugega umira - ./.

Če ti kão ponuja zajtrk, odkloni, ker vrniti boš moral z obilnim kosilom.
Vse nadloge rade pridejo v Fjok-Šču-Čajsko vas.
Nekateri ljudje so podobni Štempiharjem, drugi pa opicam.

ki pred sv. oooooo
Ne, ne, resnice oo
ker tisoč lepoo
za vedno bo u:::...

BESEDA LJUBEZNI

(Roman; spisal Čin-Čaj)

Ben-Dan:

Čitatelju,

Neki moj zvesti čitatelj mi je že večkrat očital, da pišem preveč nepotrebnih in praznih besed. Ker se je temu pridružil še mnogo drugih, katerih mnenje globoko cenim, sem se odločil, da napišem prav kratek roman o ljubezni. Ravno ker je roman kratek, upam, da ga bo vsakdo rad čital in pri tem preživiljal vse one blažene trenutke, ki nam jih nudijo v mladih letih ljubezenski sestanki. - je obup.

klonil pod njo je dah brez moči
in bado I.del.

Dober večer,.....

temina odpeljala s seboj je obup
in strah II.del.

Dober večer, srček!.....

kanove obušil tvoj glas mi je up.-
poč novo III.del.

Dober večer,.....

IV.del.

Zbogom!.....

Opomba: Nekaj podobnega sem že videl v kinematografu. Občinstvo je med izvajanjem filma jokalo. - Ko sem prečital svoj roman, mi je bilo enako: jokal sem po minutah, ki sem jih izgubil.

Urednikova ocena: Vsebina romana je vseskozi dramatično sentimentalne narave. Preprican sem, da bo posebno nežni spol pridno segal po tem novem pisateljevem romanu, iz katerega govori Čin-Čaj - filozof. Ker pisatelja osebno poznam, lahko še posebno poudarjam, da mu je ta umetnina privrela iz dna duše, in da je roman niz pretresujočih doživljajev pisatelja samega. -
pred dno tvoje nagiben sen.

-:-:-:-:-
-:-:-:-:-

Ben-Dan:

RESNICE NE!

Resnica? - Hej, Bog daj, da je nikoli ne uzreš:
Tvoji bogovi bodo ničvredne domišljije
in srce, ki zvestobe ti bije,
za drugega umira - da veš!

In tisti, ki lilijo v roki nosijo,
svetnike naredi jih molijo;
hej, da bi jih videl, kadar se klanjajo,
vlačugam evete poklanjajo
in na ostudno telo
žareče se upira oko,
ki pred svetom v oblake je zrlo...
Ne, ne, resnice ni ti iskati,
ker tisoč lepote ti hkrati
za vedno bo umrlo!...

Ben-Dan:

T V O J G L A S .

Je senca temna zakbila žarki up;
kot bi se bale črne noči,
je v srcu ječalo.

S temin se dvignil grozeče je obup,
klonil pod njim je duh brez moči
in čudno je žgalo...

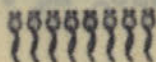
Tedaj v temini vstal glas mi je tvoj
in žarko ko luč mi noč zbegal,
temina odpeljala s seboj je obup
in strah je mineval.

In zopet za srečo hitel je duh moj,
po njej poželjivo posegal:
Nanovo obudil tvoj glas mi je up,
pot novo obseval...

Cin-Čaj:

V KINEMATOGRAFU.

Sediš,
motriš
in ždiš,
pred tabo razvija se slika.-
Živiš,
kipiš,
trpiš
z osebo, ki v njej se premika.
Živi,
vrvi,
brzi
pred dušo tvojo magičen sen,
hiti,
zbeži,
ga ni,
ko iz dvorane ži stopiš ven...
hit
zbeži
ga ni
ko iz dvorane ži stopiš ven...

Akoravno boš čital in prečital nebroj knjig in povesti, boš redkokedaj srečal, da se kak pisec pohvalno izrazi o tisti ženski, ki bi mnogokrat zaslužila spomenik, a ki ji je nehvaležni svet nadel ime mačeha. Že izza mladih let smo vajeni, da se nam pod tem imenom prikazuje hudobna ženska, ki na vse mogoče načine izkorišča in trpinči otroka-siroto. Če bi se pa našel pisatelj, ki bi pogledal tem ženskam do dna duše, bi se marsikdo čudil, kako je mogoče, da se v današnji dobi godi mačeham taka krivica.

Saj je mačeha tista, ki mnogokrat stopi v zakon z najplemenitejšimi nameni. Namesto da bi v začetku zakona preživljala tolike opevane medene tedne, jo že od vsega začetka zajame dolžnost soproge in matere obenem.

Zgodi se pa, da odgovarja otrok na njene ljubeče objeme in poljube z zakrknjenostjo in nasprotstvom. Da se otrok preveč ne naveže na mačeho, pridno skrbijo tudi sorodniki in znanci pokojne matere, kateri mislijo, da bo otrokova ljubezen do mačeha nekako oskrunila spomin pokojnice. Naj mačeha otroka še tako neguje, ga drugi vedno pomilujejo in ga z besedami "uboga sirota" vedno spominjajo na pravo mater, o kateri pripovedujejo vedno kaj pretirano lepega ali vsaj kaj takega, kar ustvarja v otroku mnenje, da ga mačeha ne ljubi.

Kakor da bi vse to ne zadostovalo, se v vsaki pravljici, knjigi in povesti nudi otroku prilika, da čita vsemogoče pretiranosti o mačehah, s katerimi nehote primerja svojo. Zato ni čuda, če otrok slabo sprejema vse, kar prihaja od mačeha. Če ga mačeha naganja k učenju iz skrbi, da v šoli ne zaostane, se otrok takoj pritoži, da mu mačeha ne privoščiči najmanjše zabave in da ga naganja k šolskim knjigam, le ker ve, da mu učenje preseda. Ako ga mačeha pokara, ker je snedel preveč slaščic, misli otrok, da mu je ta nevoščljiva in da mu brani slaščice, le ker ve, da mu grede v slast. Ako ga ne pusti na sprehod, ker je prehlajen, se otrok hitro pritoži, da ga mačeha drži v zaporu. Seveda se sorodniki pokojnice postavijo na stran "uboge sirote". V sličnih primerih mora imeti mačeha nebeško potrpljenje, da vse prenaša. Saj ga ni, da bi jo razumel. Vse ji je sovražno.

Redkokedaj je njen trud poplaščen le z malim nasmehom. Razume se, da navadno žensko borba v sličnem položaju kmalu utruji. Namesto ljubezni se v njejno srce naseli hladnost in večkrat celo sovraštvo. Otrok, ki ga je z materinsko ljubeznijo negovala, postane njen sovražnik. In ni ga, da bi ji priskočil na pomoč. S poslednjimi silami se bori, da bi si ustvarila toplo zavetišče v srcu bližnjih. Toda vse jo odriva, nihče je ne razume.

Mačeha, ki navzlic vsem zaprekam in odporom ohrani v svojem srcu ljubezen, je prava mučenica.

Redkokedaj ohrani o mačehi lep spomin. Ženska, ki bi mnogokrat zaslužila največje priznanje, je od vseh pozabljena. In vendar je ta, od vseh pozabljena in zapostavljena ženska vredna vsega priznanja. Saj premnogokrat sprejme z dekliškim veseljem in materinsko ljubeznijo v naročje tujega otroka, zapuščenega sirota, da ga kakor angel varuh čuva in po materinsko neguje. Že od vsega začetka jo zajame skrb in delo. Njeni vzvišeni nameni trčijo že prve dni ob kruto realnost, in tam, kjer je pričakovala tople ljubezni in hvaležnega priznanja, jo čaka le ne-hvaležnost, hudobija, nasprotje ter brezplodni duševni in telesni trud.

Kdo bi jo obdolžil, ako, reva, na tej težavni poti omaga?

Se bo našel morda kdo, ki ji bo priskočil na pomoč?

Nihče!

Še dolga leta bo sama nosila težko breme, še dolgo ne bo svet priznal njenih plemenitih namenov. Ravno tisti, ki bi imeli dolžnost, da ji prvi pomagajo in jo skušajo razumeti, so ji največji sovražniki.

Ko leže taka ženska, utrujena od dolgih borb in vsa razočarana k večnemu počitku, ji gomilo kmalu poraste trava. Čez vse njeno delo, vso njeno ljubezen in požrtvovalnost pa leže v knjigi in v govoru težko ime... mačeha...

.....

Sedel sem v kavarni in zrl na ulico. Zazrl sem se v poštni nabiralnik na nasprotni strani ulice.

Tu pa tam se je kdo od mimoidočih ustavil pred nabiralnikom in vrigel vanj pismo.

Opazoval sem te ljudi in objela me je neodoljiva želja, razgledati se po vsebini teh nešteti pisem. V duhu sem se preselil v notranjost nabiralnika, ki se je začel večati in večati.

Odpiral sem pismo za pismom. Z vsakim pismom se mi je odpiral pogled v novo smer, poznano ali nepoznano.

Koliko radosti, trpljenja, veselja, žalosti, ljubezni, sovraštva, blagostanja, pomanjkanja, hudobijske, krivice se je odražalo iz teh pisem!

Šestletna punčka se v pismu zahvaljuje svoji teti za poslano ji darilo in slaščice. Veselje, zadovoljstvo in brezskrbnost otroških let; o vsem tem ti govori mali beli ovitek.

Pismo študenta. Pred mano vstane počoba bledega, izmučenega in lažnega visokošolca, ki ves obupan prosi očeta za denarno pomoč, ker bo sicer primoran opustiti študije, v katere polaga vse svoje upanje v boljše bodočnost.

Velik bel ovitek. Pismo naslovljeno na člana kraljeve družine. - Tridesetletni mladenič, suh in izmučen, roti in prosi, naj se mu vendar pripomore do kakega dela. Povsod, kamor je trkal, so se vrata zaloputnila za njim. V to pismo je zapečatil svoj poslednji up. Tri popisane strani so se pred menoj strnile v tri velike besede: življenje ali smrt!

Enak obupni krik mi zadoni iz četrtega pisma. Mati petih nedoraslih otrok se že deseti obrača na "dobrodelno" ustanovo s prošnjo, naj se rešijo smrti vsaj nedolžni otročiči. Moč, bivši trgovec, ji je nekje v zaporu, ker se je nekega dne spozabil in preglasno mislil.

Polno skrbi in gneva je pismo, ki ga vojak piše svoji ženi. - "Čemu", se ta vprašuje, "čemu moram zapravljati tu svoj dragoceni čas v brezdelju, doma pa mi družina trpi pomanjkanje? Polja, travniki in njive, v katerih je vir moči in življenja, pa zaman čaka jo prirodnih rok!"...

Lepo dišeče pisemce. - Mlado, brhko dekle piše svojemu zaročencu. Ljubi ga in srečna je, ker tudi on njo ljubi.

Razočaranje in obup zapuščenega dekleta govori iz naslednjega pisma.

Zazdi se mi, da potujem po obširni deželi in da se razgovarjam z ljudmi, da čitam njihove misli, njihove želje. Vsako pismo predstavlja človeka, družino, družbo. Človeka, ki se veseli življenja, ki obupa nad njim, ki trpi; družino, ki živi v izobilju; družino, ki trpi pomanjkanje in se bori za obstanek; družbo, ki se bori za svoje pravice...

Predstavlja kmeta, ki dela in se muči od zore do mraka, trpi, plačuje davke in sedaj ponižno, hlapčevsko prosi, naj se mu odpusti globa, ki mu je bila naložena, ko je navozičku peljal v mesto nekaj poljskih pridelkov, da kaj malega izkupi. Osliček, ki je vlekel voziček, se je bil prestrašil mimo vozečega avtomobila bogatega tovarnarja in odskočil nekoliko čez sredino ceste... Sedaj ne bo izkupiček predanih pridelkov zadostoval niti za globo. - "Saj gospodje vendar vedo in znajo, kakšna je pravica!", tako se pismo zaključuje.

Predstavlja delavca, uradnika, inženirja, pometača, zdravnika, ubijalca in njegovo žrtev...

Mali nabiralnik ti prikazuje natančno sliko človeka, njegovega delovanja in nehanja. Prikazuje ti natančno sliko vasi, mesta, pokrajine, države, vsega sveta...

Ves svet je kakor velik poštni nabiralnik...

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

YYYYYYYYYYYY

XXXXXXXXXX

:::

::

PISMO IZ AFRIKE.

Naš posebni poročevalec dobri Milan, ki se sedaj muči v Afriki, je poslal kratko poročilo, ki ga prav radi objavljamo. Evo:

Predragi Fjoketo!

Danes sem prejel tvojo cenjeno razglednico in poslana mi voščila. Vse sem sprejel z velikim veseljem. Poslal bi ti pozdrave na tvoj dom, a če bi pisal na naslov "Fjok-Šou-Čajska vas", bi pismo gotovo šle v kako kitajsko mesto na daljnem vzhodu. Zato se rajši predzmem pisati na presv. g. Danilota. Sivolasemu g. Danilotu sem nakopičil še to delo na glavo, namreč poštnega uslužbenca. Upam, da ne bo dolgo trajalo. Sklenil sem spraviti vse makarone, kar jih ostane pri kosilu, v kako shrambo in spomladi začeti z velikim delom, ki bo po mojem računanju trajalo okoli 2 leti. Mislim namreč napraviti vodovod iz Homsa do vas. Zraven bom napejal tudi telefon napravljen iz špagetov. Tako se bomo lahko na daleč pomenili. Potrebujem okoli 3 milijone delavcev močnega želočca, da lahko jedo kak dan tudi pesek z juho mešan. Mladi fantje so izključeni, ker imajo mehke zobe, katere si lahko polomijo, ker kruh je trd. Tudi srčni morajo biti dovolj, ker tukaj so mravlje trikrat večje kot pri nas. Vsi, ki imajo veselje priti sem, dobijo informacije, če se obrnejo na naslov "Križ detelje."

Evropskih kril tu ne vidiš, ampak samo arabska. Ako jih pogledaš, ti od strahu skoči srce v hlače.

Če potrebujete čebule, vam jo pošljem po zelo nizki ceni. Samo to se bojim, da bi zvedel Komendant Riba. Upam, da me ne boste izdali, če vam jo pošljem. Čebula je namreč izvrstna proti srčnemu utripanju, priporočljiva obojemu spolu.

Tukaj sem postal zelo skromen. Ne potrebujem ne sobarice, ne kuharice in tudi perice ne. Kar se tiče doma, ne dosti mislim nanj. Naši južni bratci pa vedno jamrajo, kdaj bomo šli domov. Revčki so bolj vročekrvni in se bojijo, da so jih njihove ženske spremenile v kozličke.

To ljudstvo je zelo skromno in ubožno. Ceste imajo velike in široke, a hodijo rajši po pesku in dosti jih je tudi bosih. Dosti jih je tetoviranih in zaviti so v umazane halje. Tako misliš, da je vsaki dan pustni terek, ko jih vidiš.

Ko sem vam zadnjič pisal, sem pisal 14 dni prej. Računal sem okoli 12 dni vožnje, ker jaz dobim pismo tudi po 20 dnevih.

Dragi Fjoketo, ne vem, ako ti bo ugajalo to moje revno čečkanje. Pisal bi ti kaj bolj moškega, a kaj hočeš, naše življenje se vrti kakor zemlja okoli sonca.

Dela nimamo drugega, nego si čistiti nohte. Ure se mi zdijo ko en dan vsaka.

Tako je, vidiš Fjoketo. Te službe ti ne privoščim.

Drugace kako gre s tabo. Službo tajnika družbe imaš vedno ti ?

Drugega posebnega ti nimam kaj pisati.

Sprejmi nabroj iskrenih pozdravov od tvojega Milana.

Pozdrav vsem drugim.

888888888888
|||||

VRNIL SE JE

iz Afrike naš drugi posebni poročevalec Pepč. Oglasil se je pri našem uredniku in obljubil, da bo napisal obširno poročilo o Afriki. Poročilo bo baje precèj obširno in bo izšlo kot samostojno delo.

+++++

888888888888
|||||

ŽOGOBRGAČI, NA DAN!

oooooooooooooooooooo

V naše uredništvo je dospela vest, da se Aventinci z vso vneto vadijo v Žogobreu. Ko je bil naš sportni komisar o tem obveščen, je takoj zapustil Afriko, kjer se je mučil kot naš posebni poročevalec, da po naročilu Fjok-Šču-čajske trojice zbere in uvrsti študirarsko štempiharske žogobregače. Pepčev namestnik in pomočnik Karlikjo že pridno nosi ukaze in vabila.

oooooooooooooooooooo//////////oooooooooooooooooooo

KER SE PREDVIDEVA,

da se bo v kratkem priredila štempiharska olimpiada, je naša ambulanca že nabasana z obliži, obvezami in jodovo tinkturo. Na zadnjem izletu so se celó vršile vaje za prenašanje ranjencev in mrličev z novo nabavljeno avtomatično posteljo. Štempiharski Ero si je pri vajah priboril prvo mesto, Čin-Čaj pa oguljeno ramo.

ŠIRI SE VEST,

da bo študirar Tone izvoljen za novega konsula štempiharske republike. Štempiharski politiki pa za sedaj to vest zanikujejo.

FJOK-ŠČU-ČAJSKA TROJICA JE BILA

na urmoharskem banketu odlikovana z redom "Velike ure". Poделjeno ji je bilo tudi častno občanstvo Urmoharske vasi. Trenutek je bil slovesen: Komendator se je držal napihnjeno, Fjoketu se je od ginjenosti nekaj zapletalo po jeziku, Čin-Čaj pa je v imenu trojice bleknil nekaj nerazumljivih besed. Sledilo je burno ploskanje. Petje je zadonelo po dvorani, in sicer tako mogočno, da so začele slike na stenah plesati. Ena od teh je celó padla na navdušeno občinstvo. V gneči je bil eden navzočih ranjen, dva pa sta se zatelebala. Drugih nesreč ni bilo.

oooooooooooooooooooo

N E D A V N O

je našega Komendatorja zgrabilo hučo srčno ščegetanje. Na splošno začudenje pa moramo izjaviti, da je imelo ščegetanje za štempiharje skoro dobre posledice. Že dvakrat so se namreč vrnili z izleta pred deveto uro. Komendator, ki je obenem tudi turistični vođja, je čas in poti vedno tako zmeril, da je vsakikrat kmalu po osmi uri že klepetal na Greti s svojo polovico. (Ne vemo še, če boljše ali slabše).

Fjoketo na tihem moli, da bi zgrabilo ščegetanje tudi Čin-Čaja, ker mu bo tako dano objeti vsak večer... posteljo ob kristjanski uri.

oooooooooooooooooooo

Z A D N J E Č A S E

se štempiharji ob torkih skrbno izogibajo Čin-Čaja. Kaj je temu vzrok, nam ni še znano, le to smo opazili, da obliva nekatere mrzel pot, kadar izgleče Čin-Čaj svojo beležnico iz žepa.

???????????????? ?!!!!???? ?

oooooooooooooooooooo
oooooooooooooooooooo
//////////

ODPOVEDNI UREDNIK: FJOKETO. VARNI RAVNATELJ: ČIN-ČAJ.

IZ ČASOPISOV.

.... V ženevi se bo te dni otvorilo stoto poseđanje Društva narodov."

.... Kitajci so baje ravno tamkaj izgubili 2500 mrtvih in ranjenih.
(Jutro, 30.3.1938;)

Opomba: Mislimo, da so Kitajci lahko zadovoljni, če zgublajo samo mrtve in ranjene.

oooooooooooo

Rez-Dan:

ZA UGANKARJE ----

I. Rebus:

E NE ET
LA K 100 A RE DI E JA

Rešitev: Slovenski pregovor.

II. Rebus:

do do do do do do do BRO / mak
ga ga ga ga ga ga R / ima.

Rešitev: Slovenski pregovor.

III. Rebus:

DE
R A gla R

Rešitev: Slovenski pregovor.

IV. Rebus:

k k k k k k k k k R

ni ni ni ni ni ni ni BER

L ni ni ni ni ni ni ni ni ni

Rešitev: Slovenski pregovor.

Rešitve bomo priobčili v prihodnji številki. Prosimo čitatelje, da nam pošljejo čimprej rešitve. Med reševalci bomo izžrebali dve nagradi.

??????????

ŠTEMPIHARJI, SPOMNITE SE NA BOLNEGA TOVARISA !

NEODGOVORNI UREDNIK: FJOKETO, NEODGOVORNI RAVNATELJ: ČIN-ČAJ.